

Vastaus kirjalliseen kysymykseen kiinteistöverolain 13 a §:n soveltamisalan laajentamisesta yleishyödyllisiin uskonnollisiin yhdyskuntiin

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Sari Essayahin /kd ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KKV 114/2019 vp:

Aikooko hallitus edistää kiinteistöverolain 13 a §:n laajentamista siten, että se tulee sovellettavaksi myös yleishyödyllisiin uskonnollisiin yhdyskuntiin?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Kiinteistöverotuksessa, tuloverotuksessa ja arvonnäisäverotuksessa uskonnollisia yhdyskuntia kohdellaan evankelisluterilaisen ja ortodoksisen kirkon kanssa yhdenmukaisesti ja eri tavoin kuin yleishyödyllisiä yhteisöjä.

Kiinteistöverolain 13 a §:n mukaan kunnanvaltuusto voi määrätä tuloverolain 22 §:ssä tarkoitetun yleishyödyllisen yhteisön omistaman rakennuksen ja sen maapohjan kiinteistöveroprosentin yleistä kiinteistöveroprosenttia alhaisemmaksi, jos kiinteistöllä sijaitseva rakennus on pääasiallisesti yleisessä tai yleishyödyllisessä käytössä. Veroprosentiksi voidaan määrätä myös 0,00.

Tuloverolain 22 §:n mukaan yhteisö on yleishyödyllinen, jos se toimii yksinomaan ja välittömästi yleiseksi hyväksi aineellisessa, henkisessä, siveellisessä tai yhteiskunnallisessa mielessä, sen toiminta ei kohdistu vain rajoitettuihin henkilöpiireihin eikä se tuota toiminnallaan siihen osalliselle taloudellista etua osinkona, voitto-osuutena taikka kohtuullista suurempaa palkkana tai muuna hyvityksenä. Pykälän 2 momentti sisältää esimerkkiluettelon yhteisöistä, joita voidaan pitää yleishyödyllisinä.

Tuloverolain 23 §:n mukaan yleishyödyllinen yhteisö on verovelvollinen saamastaan elinkeinotulosta sekä valtion- että kunnallisverotuksessa. Lisäksi se on verovelvollinen kunnalle muuhun kuin yleiseen tai yleishyödylliseen tarkoitukseen käytetyn kiinteistön tai kiinteistön osan tuottamasta tulosta 124 §:n 3 momentissa säädetyn tuloveroprosentin mukaan, joka vuodelta 2019 toimitettavassa verotuksessa on 6,27. Lain 23 §:n 3 momentissa mainituista varainhankintamuodoista saatuja tuloja ei pidetä yleishyödyllisen yhteisön elinkeinotulona ja ne ovat siten verovapaita.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 114/2019 vp

Evangelisluterilaisen kirkon, ortodoksisen kirkkokunnan sekä muun uskonnollisen yhdyskunnan ja niiden seurakuntien verotuksesta säädetään tuloverolain 21 §:ssä. Ne suorittavat veroa ainoastaan kunnalle ja ainoastaan elinkeinotulosta sekä muuhun kuin yleiseen tai yleishyödylliseen tarkoitukseen käytetyn kiinteistön tai kiinteistön osan tuottamasta tulosta 124 §:n 3 momentissa säädetyn tuloveroprosentin mukaan. Kiinteistöverolain 13 a § ei sovellu näihin tahoihin, koska säännös on nimenomaisesti rajattu koskemaan tuloverolain 22 §:ssä tarkoitettuja yhteisöjä.

Ilmaisu yleishyödyllinen yhteisö ei sellaisenaan sisällä arvoarvostelmaa toiminnan yhteiskunnallisen tai muun hyödyllisyyden suhteen, vaan käsitteen kautta määritetään, mihin verovelvollisiin 23 §:n mukaista verotustapaa sovelletaan, erotuksena muulla tavalla verotettaviin verovelvollisiin, kuten juuri uskonnollisiin yhdyskuntiin.

Uskonnollisia yhdyskuntia ja yleishyödyllisiä yhteisöjä käsitellään eri tavoin myös arvonalisäverotuksessa. Lain 5 §:n mukaan tuloverolaissa tarkoitettu yleishyödyllinen yhteisö on verovelvollinen vain, jos sen harjoittamasta toiminnasta saatua tuloa pidetään tuloverolain mukaan yhteisön veronalaisena elinkeinotulona. Yleishyödyllinen yhteisö on kuitenkin verovelvollinen ravintola- tai ateriapalvelun ja kiinteistöhallintapalvelun ottamisesta omaan käyttöön laissa säädetyn edellytyksin.

Arvonalisäverolain 6 §:n mukaan tuloverolaissa tarkoitettu uskonnollinen yhdyskunta ei ole verovelvollinen tuloverolain 23 §:n 3 momentissa tarkoitettusta toiminnasta. Muutoin uskonnollista yhdyskuntaa, joka tuloverolakia koskevan lakiviittauksen kautta käsittää myös evangelisluterilaisen kirkon, ortodoksisen kirkkokunnan ja niiden seurakunnan, kohdellaan arvonalisäverotuksessa samalla tavoin kuin muitakin verovelvollisia.

Evangelisluterilainen kirkko, ortodoksinen kirkko ja muu uskonnollinen yhdyskunta on edellä käsitellyissä veromuodoissa asetettu erilaiseen asemaan kuin tuloverolain 22 §:ssä tarkoitettu yleishyödyllinen yhteisö. Ydinkysymys on se, onko kysymyksessä tarkoitettut uskonnolliset yhdyskunnat verotuksellisesti rinnastettava evangelisluterilaiseen ja ortodoksiseen kirkkoon vai yleishyödyllisiin yhteisöihin. Raja ei tosin ole selvä, koska luonteeltaan uskonnollista toimintaa voidaan harjoittaa uskonnonvapauslain mukaisen rekisteröidyn uskonnollisen yhdyskunnan lisäksi myös yhdistysmuodossa. Muunlaista aatteellista toimintaa harjoittavien yhdistysten tapaan tällaista yhdistystä voidaan pitää tuloverolaissa ja kiinteistöverolaissa tarkoitettuna yleishyödyllisenä yhteisönä, jos tuloverolain ja sen vakiintuneen tulkinnan mukaiset yleishyödyllisyyden tunnusmerkit muutoin täyttyvät.

Rekisteröityjen uskonnollisten yhdyskuntien verotusta ei ole asianmukaista arvioida pistemäisesti vain yhden veromuodon osalta, vaan arvioinnin tulisi perustua laajempaan kokonaistarkasteluun.

Uskonnonvapautteen ja neutraalisuuteen liittyvät näkökohdat puoltavat sitä, että uskonnolliset yhdyskunnat rinnastetaan pikemminkin evangelisluterilaiseen ja ortodoksiseen kirkkoon kuin yleishyödyllisiin yhteisöihin.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 114/2019 vp

Helsinki 7.10.2019

Valtiovarainministeri Mika Lintilä